1963
—
ଏପ୍ରିଲ 9

ସୁବେ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

କହ୍ନେୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଏ. କେ. ସରକାର, ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ପ୍ରଥା - ପଞ୍ଜାବର ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲାର ଝଜ୍ଜର ତହସିଲରେ ଥିବା ପୈତୃକ କୃଷି ଜମି - ଏହାକୁ ଜରସମନ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଜଣେ ଜାଟର ଅବାଧ କ୍ଷମତା - ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାରବାର ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ପୁଅ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ - ପୁତ୍ରହୀନ ଧାରକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପୁଅ ଥିବା ଧାରକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ- ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଆଦେଶ ପାଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି ।

ପଞ୍ଜାବର ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲାର ଝଜ୍ଜର ତହସିଲରେ ପୈତୃକ କୃଷି ଜମି ଧାରଣ କରିଥିବା ଏକ ଜାଟର ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଜରସମନ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ତାଙ୍କ ପୁଅ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଭାବି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଅନୁରୋଧରେ ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ବିକ୍ରୟ ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇନଥାଏ ।

ଯୋଶେଫଙ୍କ କଷ୍ଟୋମାରୀ ଲ' ମାନୁଆଲରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେ "ପୁଅଙ୍କ ସହିତ ମାଲିକଙ୍କର ସମାନ କ୍ଷମତା ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଏକ ଅଧିକ ସନ୍ଦେହଜନକ ମାମଲା", ଏବଂ ପୁତ୍ର ଥିବା ମାଲିକଙ୍କଠାରେ ସେହି କ୍ଷମତାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଅଦାଲତମାନେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ଏକ ପୁତ୍ରର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସେହି କ୍ଷମତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ସପକ୍ଷରେ ବହୁତ କିଛି କୁହାଯାଇପାରେ, କାରଣ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ବିଦ୍ୟମାନ ସେଠାରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ, ପିତୃଜ୍ଞାତିୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

ବୁଦାଲ୍ ବନାମ କିର୍ପା ରାମ, 76 P.R. 1914, ଅନୁସରଣ ହୋଇନଥିଲା ।

1963
ସୁବେ ସିଂ
ବନାମ
କହ୍ନେୟା
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ସରକାର

ଡେଲୁ ବନାମ ଚୁନି, 331 P.L.R. 1913, *ଜିଆନି ବନାମ ଟେକ ଚାନ୍ଦ*, (1923) I.L.R. 4 Lah. 111, *ବିହାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭୋଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, (1933) I.L.R. 14 Lah. 600, *ଅବଦୁଲ ରଫି ଖାନ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚାନ୍ଦ*, (1935) I.L.R. 16 Lah. 505, *ରାମ ଦତ୍ତ ବନାମ ଖୁସି ରାମ*, A.I.R. (1935) Lah. 692, *ପହଲାଦ ସିଂହ ବନାମ ସୁଖଦେବ ସିଂହ*, A.I.R. (1938) Lah. 524, *ସୋହନ ଲାଲ ବନାମ ରତି ରାମ*, ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 136/43 (ଅଣସୂଚିତ) Pb. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, *ସୁରଜ ମଲ୍ ବନାମ ବିରଜୁ*, ଦେୱାନୀ ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 693/1952 (ଅଣସୂଚିତ), Pb. *ଏଚ. ସି. ଶେଓଜୀ ବନାମ ଫଜର ଅଲ୍ଲୀ ଖାନ*, 230 P.L.R. 1913 ଏବଂ *ଗୁଜର ବନାମ ଶାମ ଦାସ*, 107 P.R. 1887, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 311/1962 ।

1953 ର ନିୟମିତ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 190 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫେବୃଆରୀ 7, 1960 ର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରୀରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଶିବ ଚରଣ ସିଂହ* ଏବଂ *ଜନାର୍ଦନ ଶର୍ମା* ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3 ପାଇଁ *ଅଚରୁ ରାମ* ଏବଂ *ବ୍ରିଜବନ୍ଧୁ କିଶୋର* ।

1963, ଏପ୍ରିଲ 9 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରା-ଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଉମେଦ୍ ସିଂଙ୍କ ପୁଅ । ସେମାନେ ଏକ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ଡିକ୍ରି ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ଉମେଦ୍ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେତେକ ଜମିର ବିକ୍ରୟ ସେମାନଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଭାବି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅସିଦ୍ଧ ଥିଲା । ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ପିତାଙ୍କ ଠାରୁ ଜମିର କ୍ରେତା ।

ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ଜମିଗୁଡ଼ିକ ପୈତୃକ ଜମି ଏବଂ ପକ୍ଷମାନେ ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲାର ଝଜ୍ଜର ତହସିଲର ଜାଟ ଅଟନ୍ତି । ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ପଞ୍ଜାବର ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲାର

1963
ସୁବେ ସିଂ
ବନାମ
କହ୍ନୈୟା
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ସରକାର

ଝଜ୍ଜର ତହସିଲରେ କୃଷି ପୈତୃକ ଜମି ଧାରଣ କରିଥିବା ଜଣେ ଜାଟ୍ ଙ୍କୁ ଜରସମନ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ମୁକ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଏକ ବିଦ୍ୟମାନ ପ୍ରଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।

ଏପରି ପ୍ରଥାଗତ କ୍ଷମତା ଥିଲା ବୋଲି ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନରେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ, ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେଉଁଥିରେ ଏହା କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ଯେ ଜଣେ ଧାରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୈତୃକ ଜମିର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ତାଙ୍କ ପୁଅ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଭାବି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବନାହିଁ, ଯଦି କାରବାର ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନଥିଲା, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନେବା ଅସମ୍ଭବ ।

ଆମକୁ ଏକ ଡଜନରୁ ଅଧିକ ମାମଲା ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଆହୁରି ଅଧିକ ମାମଲା ରହିଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବପ୍ରଥମ 1913 ରେ ଏବଂ ସର୍ବଶେଷ 1956 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଯାହା ଆମେ ପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ, କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ଏହା କୁହାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ କାରବାର ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଧାରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ମାଧ୍ୟମରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ଏକ ପୁଅ କିମ୍ବା ଭାବି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲା ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲା ନୁହେଁ, କାରଣ ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥିଲା, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ଏହା ସେପରି ନଥିଲା । ଆମେ ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ମାମଲା ବିଷୟରେ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା: *ତେଲୁ ବନାମ ଚୁନି*[1], *ଜିଆନି ବନାମ ଟେକ ଚାନ୍ଦ*[2], *ବିହାରୀ ବନାମ ଭୋଲା*[3], *ଅବଦୁଲ ରଫି ଖାନ ବନାମ ଲାକ୍ଷ୍ମି ଚାନ୍ଦ*[4], *ରାମ ଦତ୍ତ ବନାମ ଖୁସି ରାମ*[5], *ପହଲାଦ ସିଂହ ବନାମ ସୁଖଦେବ ସିଂହ*[6], *ସୋହନ ଲାଲ ବନାମ ରତି ରାମ*[7] ଏବଂ *ସୁରଜ ମଲ ବନାମ ବିରଜୁ* [8]।

---

(1) 231 P.L.R. 1913
(2) (1923) I.L.R. 4 Lah. 111
(3) (1933) I.L.R. 14 Lah. 600
(4) (1935) I.L.R. 16 Lah. 505
(5) A.I.R. (1935) Lah. 692
(6) A.I.R. (1938) Lah. 524
(7) ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ 136/1943 (ଅଣସୂଚିତ) Pb. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ
(8) ଦେୱାନୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 693/1952 (ଅଣସୂଚିତ) Pb. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

1963
ସୁବେ ସିଂ
ବନାମ
କହ୍ନେୟା
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ସରକାର

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଝଜ୍ଜର ତହସିଲରେ ବିଦ୍ୟମାନ ପ୍ରଥା ସହିତ ଜଡିତ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସେଗୁଡିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇପାରିବ । ଆମକୁ ପ୍ରଥମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହି ବିବୃତି *ପହଲାଦ ସିଂ ବନାମ ସୁଖଦେବ ସିଂ*(1) ମାମଲା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ନୁହେଁ, ଯାହା ଝଜ୍ଜର ତହସିଲରେ ପ୍ରଥା ସହିତ ଜଡିତ । ସେହି ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ, ଯାହା ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରଦର୍ଶକ D. 5 ଅଟେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ, ସେଥିରୁ ଅନେକ ମାମଲା ରୋହତକର ସମଗ୍ର ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଜରସମନ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଧାରକଙ୍କୁ ଅବାଧ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ପ୍ରଥାକୁ ବିବେଚନା କରେ : ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, *ତେଲୁ ବନାମ ଚୁନି* ଏବଂ *ସେଓଜି ବନାମ ଫୁଜର ଅଲ୍ଲୀ*(2) *ଖାନ* ଦେଖନ୍ତୁ । ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ 1909 ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ସଂକଳିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଶେଫଙ୍କ କଷ୍ଟୋମାରୀ ଲ' ମାନୁଆଲ, ଖଣ୍ଡ XXIII ପୃଷ୍ଠା 50ରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ରିୱାଜ-ଇ-ଆମ୍ ରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ "ଜରସମନ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବାର କ୍ଷମତା ପଞ୍ଜାବ ତୁଳନାରେ ବହୁତ ବ୍ୟାପକ ।" ଏ ସବୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲାର ଝଜ୍ଜର ତହସିଲର ଜାଟମାନଙ୍କର ଜରସମନ ପାଇଁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଅବାଧ କ୍ଷମତା ଥିଲା ବୋଲି ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ରାୟ ଦେବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିନଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇନଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ସେତେବେଳେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ପୁଅ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଏବଂ ଯଦିଓ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଜଣେ ପୁଅ ଥିବା ଧାରକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ କ୍ଷମତାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ରିୱାଜ-ଇ-ଆମ୍ ଲିଖିତ ବିଷୟ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଅନୁଚିତ ।

---

(1) 231 P.L.R. 1913
(2) 230 P.L.R. 1913

1963
ସୁବେ ସିଂ
ବନାମ
କହ୍ନେୟା
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ସରକାର

ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ । ଆମେ ରିୱାଜ୍-ଇ-ଆମ୍ ଲିଖିତ ବିଷୟରେ ଏପରି କିଛି ପାଇନାହୁଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା । ଯୋଶେଫଙ୍କ ମାନୁଆଲରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ "ଜଣେ ପୁତ୍ରହୀନ ମାଲିକଙ୍କର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ଅଛି ।" ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ସେଠାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ "ପୁଅ ଥିବା ଜଣେ ମାଲିକଙ୍କର ସମାନ କ୍ଷମତା ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଏକ ଅଧିକ ସନ୍ଦେହଜନକ ମାମଲା ଅଟେ ।" ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ତଥାପି, 1913 ମସିହାରୁ ଅଦାଲତମାନେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଧାରକଙ୍କ କ୍ଷମତା, ଏପରିକି ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ପୁଅ ଅଛନ୍ତି, ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଜରସମନ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର କ୍ଷମତା ଅବାଧ ଅଟେ । ଯୋସେଫଙ୍କ ମାନୁଆଲରେ ପ୍ରକାଶିତ ସନ୍ଦେହର କ୍ଷୁଦ୍ର ଆଧାରରେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ହୋଇଥିବା ଆଇନକୁ ଓଲଟାଇବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ଟପରସ୍ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟସ୍ ଅଫ୍ କଷ୍ଟୋମାରୀ ଲ' ଖଣ୍ଡ 2 ରେ ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପୃଷ୍ଠା 178ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ "ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ବିକ୍ରି କରିବା କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ରଖିବା ଅତି ସାଧାରଣ କଥା । ବିକ୍ରୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଗ୍ର କ୍ରୟର ଅଧିକାର ପାଳନ କରାଯାଏ" (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 25) । ଏହି ବିବୃତି ପୁଅ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପୁଅ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ଆମେ ପ୍ରଥାର ନଥିରେ ଏପରି କିଛି ପାଇନାହୁଁ ଯାହା ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଏହି ମତକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯେ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଧାରକଙ୍କର ଏକ ପୁଅ ଥିବା ମାମଲା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ବିନା ପୁଅ ଧାରକଙ୍କ ମାମଲାଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ହେବ ଯଦି ପୁଅମାନଙ୍କ ସତ୍ତା କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ ପ୍ରଥା ସହିତ ଜଡିତ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ମାମଲାରେ ଏହି ବିଷୟ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଉନଥିଲା । ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଚରୁ ରାମଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସପକ୍ଷରେ ଅନେକ କିଛି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଏହାର ସତ୍ତା ରହିଛି, ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଏହାକୁ ଅଲଗା କରିବାର କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପିତୃଜ୍ଞାତିୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ପୁତ୍ରହୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପୁତ୍ର ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ : *ଗୁଜର ବନାମ ଶାମ ଦାସ*[1] ଦେଖନ୍ତୁ ।

(1) 107 P.R. 1887

1963
ସୁବେ ସିଂ
ବନାମ
କନ୍ହେୟା
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ସରକାର

ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକମାତ୍ର ମାମଲା ଅର୍ଥାତ *ବୁଦାଲ୍ ବନାମ କିର୍ପା ରାମ*(1) କୁ ଆସୁଛୁ ଯାହା ଏକ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରେ ଏବଂ ଯାହା ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ।

ତାହା ଥିଲା ଜଣେ ପୁତ୍ରହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମାମଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ରୋହତକ ଜିଲ୍ଲାର ଜାଟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଧାରକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅସୀମିତ କ୍ଷମତା ନଥିଲା । ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏହି ମାମଲା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଛାଡ଼ ଦିଆଯାଇଛି । ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ତାହା ଏହି ସମୟ ଦୂରତାରେ ଆମକୁ ସେହି ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ । ଆହୁରି, ଯେପରି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ଏହି ମାମଲା ପୂର୍ବ ବିଚାର ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ନାହିଁ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, *ତେଲୁ ବନାମ ଚୁନି*(2) । ଏକମାତ୍ର ବିଚାର ଯାହା ବିଷୟରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ତାହା ହେଉଛି ଟପର୍ ଙ୍କ କଷ୍ଟୋମାରୀ ମାନୁଆଲ, କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମତକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିଚାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ ପରିଚୟ ଭାଗରେ ଟପର କହିଥିଲେ (ପୃ. 173), ଯେ ଶ୍ରୀ ପର୍ସର୍ ଯିଏ ତାଙ୍କୁ କାଗଜ ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରୁ ସେ ତାଙ୍କ ନଥି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ "ସନ୍ଦେହଜନକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିନଥିଲେ" । ପ୍ରଥାଗତ କ୍ଷମତା ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନଥିଲା ବୋଲି ଏହା କୌଣସି କାରଣ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ *ବୁଦାଲ୍ ବନାମ କୃପା ରାମ*(3) ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଠିକ୍ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଝଜ୍ଜର ତହସିଲରେ ଜଣେ ଜାଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖରେ ଜରସମନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପୈତୃକ ଜମିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଅବାଧ କ୍ଷମତା ଥିଲା ।

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

---

(1) 76 P.R. 1914

(2) 231 P.L.R. 1913

(3) 76 P.R. 1914

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।